

HABER BÜLTENİ

MAYIS - AĞUSTOS 2025

Bu haber bülteninde "Türkiye'de Mevsimlik Fındık Tarımında En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesine Yönelik Kapsamlı Model Projesi"nin 4 aylık dönemini kapsayan ve Mayıs-Ağustos 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgiler yer almaktadır.

CAOBISCO

KAPASİTE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

Hasat Öncesi Saha Ziyaretleri ve Kurumlarla Toplantılar

Batı Karadeniz Ziyaretleri

Hasat öncesi saha ziyaretlerinin Batı Karadeniz ayağının ilk turu, ILO Türkiye Ofisi Direktörü Yasser Hassan, Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özбек Kansu ve Çocuk İşçiliği Uzmanı Ala Yılmazsoy'dan oluşan heyet tarafından 30 Haziran ve 1 Temmuz 2025 tarihlerinde Zonguldak, Sakarya ve Düzce'de gerçekleştirildi. Bu ziyaretlerde projenin doğrudan müdahale faaliyetleri hakkında Batı Karadeniz illerinde yetkililerle görüşmeler yapıldı.

Zonguldak'ta Vali Osman Hacıbektaşoğlu'na ILO'nun yürüttüğü projeler hakkında bilgiler verildi. Vali Hacıbektaşoğlu da projenin ildeki faaliyetlerinden ötürü duyduğu memnuniyeti ifade ederek bundan sonraki süreçte kamusal kaynaklarla projeye desteğe devam edeceklerini ifade etti.

Sakarya Valisi Rahmi Doğan, çocuk işçiliği ile mücadelede ILO ile olan iş birliğini memnuniyetle karşıladığını, ayrıca insana yakışır iş çerçevesinde iş birliğinin genişletilmesini istediğini dile getirdi. ILO heyeti, gençlere yönelik farklı eğitimler, toplumsal cinsiyet eşitliği ile iş sağlığı ve güvenliği konularına dikkat çekti. Ayrıca veri paylaşımı, yapay zekanın kullanımı ve kadınlara özel eğitim programlarına vurgu yapıldı. Toplantıda, Çocuk İşçiliği İzleme Kurulu'nun işlevselliği de ayrıca ele alındı.

Düzce Valiliği'ndeysen Vali Selçuk Aslan başkanlığındaki toplantıda iklim değişikliğinin, özellikle fındık üretimini ve buna bağlı gelir ile istihdam istikrarını olumsuz etkilediği ifade edildi. Düzce Ticaret ve Sanayi Odası'nda gerçekleştirilen görüşmelerde ILO heyeti; sorumlu iş yapma davranışı, dijital beceri kazandırma, eşitlik, yeşil dönüşüm ve adil geçişe yönelik ilgili taraflarla teknik destek sağlamayı, küresel düzeyde yayınlanan rapor ve bilgi setlerini paylaşma taahhüdünde bulundu.

16-18 Temmuz 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen saha ziyareti ve toplantıların ikinci turunda Sakarya, Zonguldak ve Düzce'de ILO ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB); İŞKUR İl Müdürlükleri, Milli Eğitim Müdürlükleri ve diğer kurumlarla bir araya gelerek hasat dönemi hazırlıklarını önlemleri değerlendirdi.

Sakarya'da İŞKUR İl Müdürü Tekin Kaya'yla görüşen Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özbek Kansu ve ÇSGB yetkilileri, Sakarya'ya gelen tarım işçileriyle ilgili Kaya'dan bilgi aldı. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Karasu ve Kocaali İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden, bu yılın hasat koşulları, öğrenciler ve SDM'ler hakkında bilgi verildi.

Zonguldak'ta, İŞKUR İl Müdürü Okan Şentürk, Aşağıdağ METİP alanının olası yenileme desteğiyle tahsis edilebileceğini bildirdi. İl ve Alaplı İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden yetkililer, hayat boyu öğrenme modalitesine verdikleri desteği yineleyerek aile eğitimlerinin önemini altını çizerek öğrenciler hakkında bilgi paylaştı.

Düzce'de, Akçakoca Kaymakamı Deniz Pişkin, çocuk işçiliği izleme komitelerinin kurulduğunu teyit ederek heyete işçi ücretleri hakkında bilgi verdi. Son olarak, Cumayeri Kaymakamı Taha Furkan Sönmezel ve İlçe Milli Eğitim Müdürü, uygun okulların SDM olarak açılmasını önerdi.

Bu ziyaretlerle, çocuk işçiliğiyle mücadelenin yanı sıra, ILO'nun küresel misyonunun yerel kalkınma gündemine eklenmesine ve insana yakışır iş hedeflerinin Türkiye'nin kalkınma stratejileriyle uyumlanmasına katkı sağlandı.

Doğu Karadeniz Ziyaretleri

9, 10 ve 11 Temmuz tarihlerinde projenin doğrudan müdahale faaliyetlerinin yürütülecek olduğu Ordu ve Samsun'daki il ve ilçe yetkilileriyle, hasat dönemi hazırlık ve uygulamalarını değerlendirmek amacıyla bir dizi koordinasyon toplantısı gerçekleştirildi.

Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özbek Kansu'nun uygulama ortağı ve ÇSGB Çalışma Uzmanı Mustafa Bozkurt ile birlikte katıldığı toplantılarda Ordu'da Vali Yardımcısı Burak Keser, ildeki mevsimlik hasada dair genel bilgilendirmeler yaptı. İl Milli Eğitim Müdürü Mehmet Fatih Vargeloğlu toplantıda yeni halk eğitim modülleri, doğrudan müdahale faaliyetleri için okul ve öğretmen tahsis ve okul devamlılığı konularına vurgu yaptıktan sonra bu sene öncelikli alanlar olan Kırılı, Ulubey, Saraycık ve Fatsa sahalarına ilişkin bilgi sağladı. Ziyaretin devamında Ulubey, Perşembe ve Fatsa kaymakamlıkları ziyaret edildi; bu toplantılarda sel riski, sınırlı kapasite gibi çeşitli riskler nedeniyle işçilerin önceki senelerden farklı METİP alanlarına yerleştirilebileceği ve bu değişikliğin olası etkileri tartışıldı.

Saha toplantılarının Samsun ayağı; Terme, Salıpazarı, Çarşamba ve Tekkeköy ilçelerinde devam etti. Terme Kaymakamlığı'nda gerçekleştirilen toplantıda projenin sürdürülebilirliğiyle ilgili görüşler taraflarca ele alınırken Salıpazarı'nda, kayıt dışılığın önlenmesi ve proje faaliyetleri için ek okulların tahsis edilerek öğretmen görevlendirmelerinin yapılacağı bildirildi. Tekkeköy'de temel altyapı eksiklikleri dile getirilirken; Balcalı ve Güzelyurt mahallelerindeki okullarının bu yıl da proje tarafından kullanılabileceği teyit edildi.

Son gün Samsun'da il düzeyinde toplantılar yapıldı. İŞKUR İl Müdürlüğü şehre yaklaşık 3.000 mevsimlik tarım işçisinin geldiğini aktarırken Samsun Vali Yardımcısı ve İlkadım Kaymakamı Abdülkadir Demir, kamusal desteklerin doğru yönlendirilebilmesi için sağlıklı bilgi akışının önemini vurguladı. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, açık lise ve hayat boyu öğrenme programlarına ilişkin güncellemeler paylaşarak projenin doğrudan müdahale bileşeni kapsamında açılacak kurslar için gerekli minimum katılımcı sayısının düşürüldüğünü ve voleybol, satranç, kodlama gibi etkinlikleri içeren 60 saatlik yeni bir yaz modülünün başlatıldığını aktardı.

Giresun'daysa 22 Temmuz'da Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özbek Kansu ve ÇSGB uzmanlarından oluşan bir heyet hasat dönemi hazırlıkları ve çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik faaliyetleri değerlendirmek üzere yerel otoritelerle bir dizi toplantı gerçekleştirdi. İŞKUR İl Müdür Yardımcısı Rıfat Ayar günlük asgari ücret, göç ve demografik değişimler nedeniyle artan işçi ihtiyacına ve bu sezon yaşanan don olayının etkilerine işaret etti. Vali Yardımcısı Mehmet Fatih Yakınoğlu ile yapılan toplantıda, hasat hazırlıklarının tamamlandığı dile getirildi.

Heyetin daha sonra Giresun İl Milli Eğitim Müdürü Özgür Tokgöz ile görüşmesinde çadır alanlarından uzak okulların çocuklar için proje kapsamında sosyal destek merkezi (SDM) olarak kullanılmasının yararlı olacağı vurgulandı. Tüm taraflar, Giresun'daki güçlü kamu desteğinin hasat döneminin sorunsuz geçmesine katkı sağlayacağı konusunda mutabık kaldı.

İlçe düzeyinde, Bulancak Kaymakamı Ömer Faruk Tuncer ve Altınordu Kaymakamı İsmail Hakkı Ertaş ile yine METİP alanlarına ve fındık hasadına ilişkin hazırlıklara dair görüşmeler yapıldı.

Doğu Karadeniz'de gerçekleştirilen bu toplantılarla; hasat sezonu boyunca doğrudan müdahale faaliyetleri kapsamındaki eğitim ve destek hizmetlerine zamanlı ve planlı erişiminin sağlanması için yerel otoritelerle yakın koordinasyon sağlanmış oldu.

Gül Hasadında Çocuk İşçiliği Toplantısına Katılım

9 Mayıs'ta Isparta'da Süleyman Demirel Üniversitesi, ILO Türkiye Ofisi uygulama ortağı Pikolo Derneği ve Gül Yağı ve Aromatik Bitkiler Derneği (GÜLYAD) ortaklığında yürütülen "Gülün Geleceğini Hasat Etmek Projesi" kapsamında hazırlanan "Mevsimlik Tarım ve Çocuk İşçiliği" rehberinin tanıtım toplantısına Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özbek Kansu katılım sağladı. Toplantıya kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcilerinden oluşan geniş bir kitle ilgi gösterdi.

Toplantıda aktarılan bilgilere göre rehber kitapta; hukuki çerçeve, çocuk işçiliği ile mücadelede görev alması gereken kurum ve kuruluşlar, bu kurumların hizmet sunması gereken alanlar, mevsimlik tarım işçilerinin

çalışma ve yaşam koşulları, Türkiye'de çocuk işçiliğinin durumu, veri ve analizler ile uygulamaya dönük müdahale süreçleri ele alındı. Rehber kitabı yayınlayanlar belgenin yaşayan bir belge olacağını ve çevrimiçi platform üzerinden güncellenmeye devam edeceğini belirtti. Rehber kitabın, gül hasadı başta olmak üzere mevsimlik tarımda tüm ürün gruplarında çocuk işçiliğiyle mücadelede çalışacak profesyoneller için bir kılavuz niteliği taşıması bekleniyor.

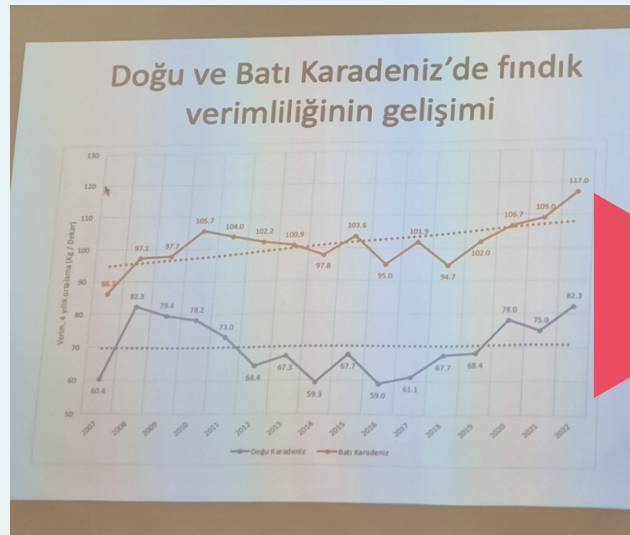
Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliği Çalıştayı

İstanbul'da 3 ve 4 Temmuz'da Save the Children Türkiye Ofisi'nin düzenlediği Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliği Çalıştayı'nda ILO, UNICEF, Adil Çalışma Derneği (Fair Labour Association), sivil toplum örgütleri, Türkiye'nin farklı illerinden araştırma merkezlerinden ve akademiden yirmiyeye yakın katılımcı, mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinin temel nedenlerini analiz etmek, zorlukları tartışmak ve alternatif çözümler üretmek için bir araya geldi. İki gün süren programda çocuk işçiliğiyle ilgili aktörler, faaliyetler ve kaynaklar haritalandırılarak ihtiyaçlar analiz edildi. Katılımcı kuruluşların müdahale alanları ve devam eden faaliyetleri tartışılarak çeşitli rapor ve rehber materyaller ortak kullanım için paylaşıldı. Ayrıca sahada uygulanan başarılı örnekler aktararak kurumlar arası koordinasyon ve bilgi paylaşımı mekanizması güçlendirildi.

“Türkiye Fındık Üretiminde Ekonomik ve Toplumsal Sorunlar, Dönüşümler” Konferansına Katılım

“Türkiye’de Fındık Sektörünün Geleceği ve Sorunları” ve “Giresun’un Kırsal Hafızasında Fındık Üretimine Dönüşen Hikâyesi” başlıklı araştırma raporlarının tanıtımının yapıldığı ve Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (BETAM) tarafından düzenlenen “Türkiye Fındık Üretiminde Ekonomik ve Toplumsal Sorunlar, Dönüşümler” başlıklı konferans, 27 Mayıs'ta İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi'nde düzenlendi. ILO Türkiye Ofisi'nden Ayşegül Özбек Kansu'nun katıldığı konferansta akademisyenlerin yanı sıra üreticiler ve Ordu Ticaret ve Sanayi Odası gibi sektör paydaşlarından da değerlendirmeler aktarıldı.

Sunumlarda, sektörün mevcut durumu, yapısal sorunları ve fındık üretimindeki dönüşümler ele alınarak bu dönüşümlerin üretici deneyimlerine etkisi ve fındık üretiminin geleceğine dair analizler paylaşıldı. Etkinlik, soru cevap oturumuyla son buldu.

UNACCEPTABLE FORMS OF WORK

FREEDOM TO GROW

ABOLISHING CHILD LABOUR

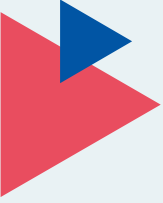
14 – 18 JULY 2025
TURIN, ITALY

ITC-ILO'da Çocuk İşçiliği İle Mücadele Eğitimi

14-18 Temmuz tarihleri arasında sosyal taraf paydaşları İstanbul İhracatçı Birlikleri (İİB) adına Ayşe Begüm Yücel Kahraman ve Karadeniz İhracatçı Birlikleri (KİB) adına Ümit Can Ünal proje kapsamında ILO'nun uluslararası eğitim merkezi International Training Center (ITC) tarafından İtalya, Turin'de düzenlenen "Büyüme Özgürlüğü: Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılması" eğitimine katıldı.

Eğitim programı; uluslararası ve bölgesel örgütler, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve ILO paydaşlarından temsilcilere ve özellikle İttifak 8.7 Rehber Ülkeleri ile bu statüyü almak isteyen ILO üye devletlerinden katılımcılara yönelik olarak tasarlandı. Düzenlenen 5 günlük eğitimle, katılımcıların çocuk işçiliği tanımını, yaygınlığını ve çocuk hakları ile sürdürülebilir kalkınmaya getirdiği zorlukları daha iyi anlamalarını sağlamak ve ortadan kaldırılmasına yönelik pratik araçlara dair beceri kazanmaları amaçlandı. Küresel uzmanlık ve deneyimlerden yola çıkarak; etkili müdahale mekanizmaları ve tedarik zincirlerinde çocuk işçiliğiyle mücadele yöntemleri ele alındı. Katılımcılar, uzmanlar ve meslektaşlarıyla etkileşim kurarak iş birliği stratejilerini tartıştı, iyi uygulamaları ve ülkelerinde gerçekleştirebilecekleri somut eylemleri değerlendirdi.

ILO Türkiye Ofisi tarafından Uygulama Ortakları için Cinsiyet Farkındalığı Eğitimi Düzenlendi

23 Temmuz tarihinde ILO Türkiye Ofisi Kıdemli Proje Koordinatörü Ebru Özberk Anlı tarafından projenin uygulama ortağı olan Pikolo Derneği'nin da aralarında bulunduğu sosyal taraf temsilcilerine cinsiyet farkındalığı eğitimi düzenlendi. ILO Ankara Ofisi'nde düzenlenen oturumda kadın istihdamının; sosyal adaletin sağlanması, ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesi ve insana yakışır işin teminatı açısından temel bir unsur olduğu vurgulandı. Kadınların işgücüne katılımının yalnızca ekonomik kalkınmayı güçlendirmekle kalmadığı; aynı zamanda eşitliği teşvik ettiği ve kadınların ekonomik bağımsızlık kazanmasını sağladığı konularına değinildi. Eğitimde işlenen diğer konular; Türkiye ve dünyada kadınların işgücüne katılımı, toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikler, ücret farkları ve bakım yükü, ILO sözleşmeleri ve kurumsal

EŞİTLİĞİ DESTEKLİYORUM

Çalışma Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Geliştirmek

Ebru Özberk Anlı, ILO Kıdemli Program Yöneticisi

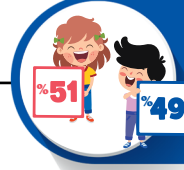
sorumluluklar, iç eşitlik politikaları ve iyi uygulamalar, şiddet ve tacizin önlenmesi ve kurumların mevcut durumunun analiz edilerek öncelikli başlıkların belirlenmesi konuları oldu. Bu konuların aktarımında; sunumların yanı sıra interaktif tartışmalar, grup çalışmaları ve vaka analizlerini içeren eğitim yöntemleri kullanıldı.

Eğitimin temel amacı, uluslararası çalışma standartları ve ILO'nun toplumsal cinsiyet eşitliği ilkeleri doğrultusunda belirlenmiş olan; ILO ile çalışan paydaşların iş dünyasında toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki bilgi ve farkındalıklarını artırmaktır. Bu vesileyle aynı zamanda katılımcıların kendi kurumlarında kapsayıcı politika ve uygulamaların geliştirilmesini desteklemek hedeflendi.

DOĞRUDAN MÜDAHALE FAALİYETLERİ

2025 fındık hasat sezonunda projenin doğrudan müdahale bileşeni kapsamında uygulanan eğitim faaliyetleri kapsamında;

Ordu, Giresun, Düzce, Sakarya ve Samsun'da 419 aile ziyaret edildi.

Ordu, Giresun, Düzce, Sakarya ve Samsun'da 1031 çocuk eğitim faaliyetlerine yönlendirildi.

Erken çocukluk eğitimi çağındaki 174 çocuk eğitim faaliyetlerine yönlendirildi.

ILO'nun SCREAM faaliyetlerinden 319 çocuk yararlandı.

967 çocuk sosyal kültürel faaliyetlerden yararlandı.

1031 çocuk beslenme desteğinden yararlandı.

835 çocuk ulaşım desteğinden yararlandı.

Kıyafet seti desteğinden 841 çocuk yararlandı.

Eğitim ve kırtasiye seti desteğinden 909 çocuk yararlandı.

Hijyen kiti desteğinden 826 çocuk yararlandı.

262 aile bireyi aile danışmanlığından yararlandı.

Danışmanlık hizmetlerinden 56 tarım aracısı yararlandı.

187 fındık bahçesi sahibi danışmanlık hizmetlerinden yararlandı.

10 yılı aşkın süredir uygulanan projenin doğrudan müdahale faaliyetleriyle, çocukların yalnızca akademik yetkinlikleri desteklenmiyor, aynı zamanda sağlanan sosyo-kültürel aktivite fırsatlarıyla eğlenerek kültürel değerleri keşfetmelerine olanak tanınıyor. Çocuklar, bu yıl da psikososyal etkinliklerde duygularını ifade edip güçlenirken, ILO'nun SCREAM (Eğitim, Sanat ve Medya yoluyla Çocuk Haklarının Desteklenmesi) programıyla haklarının farkına vardı. Okul bahçelerinde sporla enerjilerini dönüştürürken aynı zamanda robotik kodlama atölyesinde teknolojiyle buluştu. Yine proje faaliyetleri kapsamında sağlanan hijyen eğitimi ve hijyen kitleriyle sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanmaları sağlandı.

Çok Paydaşlı Koordinasyon Toplantısı ve Avrupa Çikolata Bisküvi ve Şekerleme Sanayi Kuruluşu (CAOBISCO) Heyeti Saha Ziyareti

ILO'nun kamu-özel sektör ortaklık projesinin donör kuruluşu olan CAOBISCO delegasyonu saha ziyareti 19-21 Ağustos 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin Ordu ve Samsun illerinde gerçekleştirildi. Katılımcılar; ILO Türkiye Ofisi, CAOBISCO yönetimi ile üye firma yetkilileri, ÇSGB, sosyal taraflar ve sivil toplum örgütü temsilcilerinden oluşan geniş bir kadrodan oluştu. CAOBISCO heyeti Sürdürülebilirlik Yöneticisi Alicia BELLÓN MORAL, Alman Şekerleme Endüstrisi Birliği (BDSI) Genel Müdürü ve CAOBISCO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Carsten BERNOTH, Alman Şekerleme Endüstrisi Birliği (BDSI) Hammadde Direktörü Dr. Torben ERBRATH, Fazer Finlandiya Kıdemli Tedarik Yöneticisi, Hanna-Mari POLVI, Ferrero Sorumlu Tedarik Yetkilisi Stefano Severi, Ferrero Brüksel Kamu Politikası Müdürü Ylenia MAITINO, Ferrero Türkiye Değerli Tarım Ülke Müdürü Aslı KÖSE, Ferrero Türkiye Değerli Tarım Paydaş İlişkileri Koordinatörü Hazal TONGUÇ, Ferrero Kıdemli Kurumsal Sosyal Sürdürülebilirlik Sorumlusu Phyllis KONG ve Ferrero Türkiye Kurumsal İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Sera ÜNER'den oluştu.

ILO heyeti Ülke Direktörü Yasser HASSAN, Kıdemli idari İşler ve İlişkiler Sorumlusu, Houtan HOMAYOUNPOUR, Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül ÖZBEK KANSU, Kıdemli Proje Koordinatörü Fatma GELİR ÜNAL, Çocuk İşçiliği Uzmanı Ala YILMAZSOY, İzleme ve Değerlendirme Uzmanı Burcu KABİL, İletişim Uzmanı Esra İSEN ve Proje Asistanı Ceren BERKKAN'dan oluştu. ÇSGB heyetindeyse Çalışma Genel Müdür Yardımcısı Suat DEDE ve Çalışma Uzmanı Enis ŞAHBAZ bulundu.

Üç gün süren program kapsamında üst düzey kamu kurumu yetkilileriyle görüşmeler yapıldı, SDM'ler ve iyileştirilmiş yaşam alanları ziyaret edildi, fındık bahçesi sahipleri, mevsimlik tarım işçisi aileler ve çocuklarıyla doğrudan temasa geçildi. Saha ziyaretiyle, fındık hasadında çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik proje faaliyetlerini yerinde gözlemlemek, paydaşlar arası diyalogu güçlendirmek ve ILO-CAOBISCO kamu-özel ortaklığını sahada değerlendirmek amaçlandı.

Etkinlikler, Ordu'da çok paydaşlı koordinasyon toplantısıyla başladı. ILO Türkiye Direktörü Yasser Hassan açılış konuşmasında dört temel mesaj vererek çocuk işçiliğini ortadan kaldırmaya yönelik çözümlerin yerel koşullara yönelik üretilmesi, kamu ve özel kaynakların birlikte seferber edilmesi, düzenli veri temini ve ortaklıkların önemini vurguladı. Çocuk işçiliğiyle mücadelenin aynı zamanda yoksulluk, ayrımcılık ve insana yakışır olmayan iş koşullarıyla da mücadeleyi gerektirdiğini, Türkiye'nin yakın zamanda hazırlanmış Ulusal İstihdam Stratejisi ve hazırlanacak olan Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Ulusal Programı gibi mevcut çerçeve metinleriyle uyumlu bir şekilde yürütülmesi gerektiğini vurguladı. CAOBISCO Sürdürülebilirlik Yöneticisi Alicia Bellón Moral ise konuşmasında, kamu-özel ortaklık modelinin yanı sıra ulusal paydaşların mevsimlik tarım işçisi aileler ve çocuklarına odaklanması, sürdürülebilir tedarik zincirlerinin tesis edilmesi ve uzun vadede projenin çıkış stratejisinin hazırlanmasının gerekliliğini dile getirdi. Çalışma Genel Müdür Yardımcısı Suat Dede, Türkiye'nin yeni kazanmış olduğu İttifak 8.7 Rehber Ülke statüsü ile mevsimlik tarım işçisi aile ve çocuklara yönelik eğitim sürekliliğini güvence altına alan güncellenmiş Cumhurbaşkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı genelgeleri ve kırsal istihdam hedefi de içeren yeni Ulusal İstihdam Stratejisi'nin altını çizdi.

Açılış konuşmalarının ardından Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül ÖzbeK KANSU proje faaliyetlerine ilişkin sunumunu gerçekleştirdi. Projenin üç ana bileşeni olan kapasite geliştirme, doğrudan müdahale ve farkındalık artırma başlıkları altında gerçekleştirilmiş olan ve yakın zamanda tamamlanması planlanan çıktılar paylaşıldı. Kış döneminde yayımlanacak proje etki değerlendirmesi çalışmasına ve proje kapsamında kurulacak çocuk işçiliği, kayıt dışılık, iklim değişikliği ve insana yakışır iş konularını ele alacak ulusal Sürdürülebilir ve Sorumlu Fındık Platformu'na ilişkin gelişmelere değinildi. Uygulama ortağının da sunum yaparak sahadan bilgiler aktardığı toplantı kurumlar arası koordinasyonun ve geleceğe yönelik müdahalelerin artırılması temennisiyle sona erdi.

Heyet daha sonra Ordu Valisi Muammer Erol'u ziyaret etti. Vali Erol, Ordu'da çocuk işçiliğini ortadan kaldırma kararlılığını yineledi. Zamanlı planlamanın ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasının önemini vurguladı. Ordu'nun ilçelerindeki geçici yerleşim alanları, işçilere ve çocuklarına yönelik sağlanan eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi kamusal hizmetlerin güçlü bir koordinasyon içinde planlandığını aktardı.

Saha ziyareti Altınordu mahallesinde bulunan METİP alanındaki SDM'de devam etti. Projenin başlarından beri doğrudan müdahale faaliyetleri için kullanılan ve yıllar içinde gelişen bu merkez büyük ilgi gördü. Katılımcılar, uygulama ortağının Ordu Eğitim Koordinatörü Elif Türkmenoğlu Usta'dan, öğretmenlerden ve yerel yetkililerden SDM ve bu yıl yürütülen faaliyetler hakkında bildi aldı. Bilgi verilen konular arasında işçilerin çocuklarına ulusal müfredatın uygulanması, sağlık taramaları ve sosyal etkinliklerle desteklenen bütüncül eğitim faaliyetleri öne çıktı.

Fatsa ilçesi Tepecik mevkiinde katılımcılar yapı iyileştirmeler yapılan yaşam alanlarını ziyaret etti ve bahçe sahiplerinden fındık hasadına ilişkin bilgiler aldı.

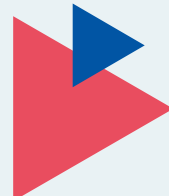

Saha ziyaretlerinin ikinci gününde heyet Samsun'da Vali Orhan Tavlı'yı ziyaret etti. Vali Tavlı, yerel düzeyde kapasite geliştirilmenin kalıcı sonuçlar için büyük önem taşıdığını belirterek ILO-CAOBISCO ortaklığından duyulan memnuniyeti dile getirdi. Samsun'un dünya standartlarında üretim yapan, yabancı ve yerli yatırımların arttığı, lojistik ve gıda güvenliğine büyük önem veren bir merkez haline geldiği aktarıldı.

Heyetin kurum ziyaretleri Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nda devam etti. Büyükşehir Belediye Başkanı Halit Doğan, yapılan görüşmede proje faaliyetlerinin Samsun'da yürütülmesinden duyduğu memnuniyeti ifade ettikten sonra tüm taraflarca olumlu karşılanan işçiler için "insana yakışır iş köyleri" kurulmasını önerdi. Belediyeden sonra heyet Kızılot İlkokulu'nda uygulanan faaliyetleri görmek adına Çarşamba ilçesine geçti. Çocukların eğitim gördüğü sınıfları tek tek gezen ve çocuklarla etkileşim içinde bulunan heyet üyeleri burada da projenin uygulanışı hakkında uygulama ortağı yetkililerinden bilgi aldı ve okul bahçesinde gerçekleştirilen sosyo-kültürel faaliyetlerde çocuklara eşlik etti.

Saha ziyareti, fındık hasadında çocuk işçiliğinin tek taraflı müdahaleyle ortadan kaldırılamayacağını bir kez daha ortaya koydu. Türkiye'de on yılı aşkın süredir geliştirilerek uygulanan proje modeli, diğer tarım sektörlerinde de uygulanabilecek bir yaklaşım olarak değerlendirildi. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 8.7 doğrultusunda; bu modelin kamu, özel sektör ve sosyal tarafları harekete geçirerek 2030 yılına kadar çocuk işçiliğinin sona erdirilmesinde etkili bir araç olacağı ifade edildi.

Alman Heyetiyle Birlikte Saha Ziyareti

2, 3 ve 4 Eylül'de Alman Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı Avrupa ve Uluslararası İstihdam ve Sosyal Politika Genel Müdürü Dr. Carsten Stender, Almanya Ankara Büyükelçiliği Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Birim Başkanı Gabriele Weinhold, Almanya Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı Politika Sorumlusu Josefin Pfeufer ve Almanya Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı Kurumsal Sosyal Sorumluluk Yetkilisi Roxanna Noll'dan oluşan bir heyet Samsun ve Ordu'da bir saha ziyareti gerçekleştirdi. Ziyaretin amacı, Türkiye'nin fındık sektöründe mevsimlik tarım işçiliği, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması ve sorumlu iş uygulamaları konusunda diyalogu güçlendirmektir.

Samsun Valiliği, Çarşamba ve Altınordu Ziraat Odaları, Tarım-İş Sendikası yerel temsilcileri ve özel sektör temsilcileriyle görüşen heyet yetkilileri, fındık hasadında çocuk işçiliğine karşı Türkiye'nin aldığı kapsamlı önlemler, fındık sektörünün güncel durumu, işçilerin çalışma ve yaşam koşulları, ücretler, zirai gelişmeler ve sorumlu iş davranışı başlıklarını içeren konular hakkında geniş bilgi edindi.

Heyet ayrıca bir fındık bahçesini ve geçici yerleşim alanını ziyaret ederek, işçiler ve ailelerle görüştü. Bu vesileyle ILO'nun yürüttüğü projelerin fındık hasadı boyunca işçilerin ve çocuklarının günlük yaşamına nasıl etki ettiği gözlemlendi.

FARKINDALIK ARTIRMA FAALİYETLERİ

12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü

12 Haziran 2025 Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü'ne yönelik ILO Türkiye Ofisi ve proje tarafından çocuğun hakları ve iş, işçilik, çalışma gibi kavramlarla değil eğitim ile birlikte anılmasına dair kamusal alanlarda ve sosyal medya hesaplarından paylaşımlar yapıldı. 12 Haziran için 2025 yılı için belirlenen tema, hem kaydedilen ilerlemeyi hem de küresel hedeflere ulaşmak için eylemlerin yoğunlaştırılmasının sloganı ile aktarıldı

“Kaydedilen ilerleme açık, ancak yapılacak daha çok şey var: Haydi çalışmalarını hızlandıralım!”

ILO Türkiye Ofisi tarafından hazırlanan program, proje illerindeki belediyelerin iş birliği sağlanarak Türkiye genelinde farkındalığı artırmaya yönelik çeşitli etkinlikleri kapsadı.

Etkinliklerin ilki Ankara'daki toplumsal belleğin en önemli merkezi Atakule'de yapıldı; Atakule'nin Kule 360 paneli mavi ışıklarla aydınlatıldı ve gün boyunca ILO'nun 2025 Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü Mesajı yansıtıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, kentin farklı noktalarındaki dijital ekranlarda Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü mesajını yansıtarak destek sağladı. Ankara'da 4 ayrı noktada, İstanbul toplu taşıma sistemlerinde faaliyet gösteren Modyo TV ekranlarında ve proje illeri olan Ordu, Samsun, Giresun, Sakarya, Adıyaman ve Şanlıurfa'da da gün boyunca şehir ekranları ve reklam panolarında yayınlandı.

Sosyal medya hesaplarındaysa, ILO Ankara hesabından özel reel içerikleri paylaşarak bu konudaki farkındalığın artırılmasına katkıda bulunuldu.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) Bilgilendirme Semineri

23 Mayıs tarihinde Kıdemli Proje Koordinatörü Ayşegül Özбек Kamsu, projenin farkındalık artırma bileşeni kapsamında “Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliği” üzerine ODTÜ Sosyoloji Bölümü öğrencilerine bir bilgilendirme sunumu gerçekleştirdi. Sunumda çocuk işçiliğinin tanımı, yaygınlığı, dünyada ve Türkiye’de ele alınışı ve ILO’nun yaklaşımı hakkında kapsayıcı bilgiler verildi. Öğrenciler tarafından büyük ilgi gören seminerde, sunumun ardından soru cevap oturumu gerçekleştirildi.

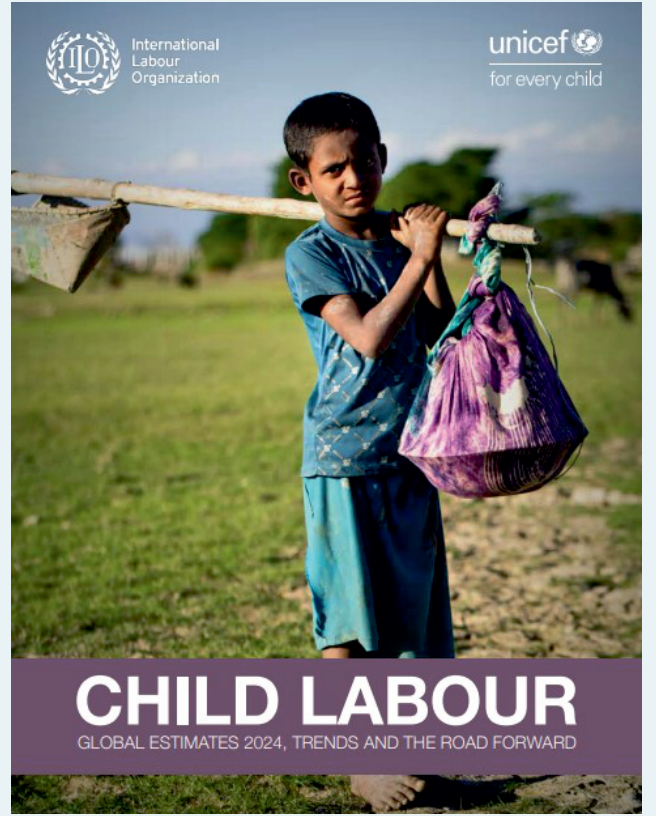
2024 Küresel Tahminler Raporu

12 Haziran 2025 Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'nde ILO ve UNICEF tarafından ortaklaşa hazırlanan 2024 Küresel Tahminleri, Eğilimler ve Önümüzdeki Yol Raporu yayınlandı. 4 yılda bir yayınlanan ve önemli çocuk işçiliği verileri sağlayan bu raporlar dünyada çocuk işçiliği eğilimlerine genel bir bakış sunmakta. Ayrıca çocuk işçiliğinde yer alan çocukların değişen profillerini tanımlamakta, çocuk işçiliğinin niteliğini ve yoğunlaştığı alanları ortaya koymakta ve çocuk işçiliğinin eğitime olan etkilerini incelemekte.

2015 yılında dünya, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Hedef 8.7 kapsamında 2025 yılına kadar çocuk işçiliğini sona erdirmeye sözünü verdi. Ancak bu taahhüde dair sürenin dolmasına rağmen, çocuk işçiliği tamamen ortadan kaldırılmadı ve günümüzde yaklaşık 138 milyon çocuk hala çalışıyor. Bununla birlikte, umut verici bazı gelişmeler de söz konusu. 2020 yılı tahminlerinde görülen endişe verici artışın ardından, COVID-19 pandemisi sonrasında beklenen olumsuz tablo gerçekleşmedi ve dünya yeniden ilerleme sürecine girdi. 2000 yılına kıyasla çocuk işçiliğinde 100 milyondan fazla bir azalış yaşanmış olması dikkat çekiciydi, üstelik bu dönemde çocuk nüfusu 230 milyon artmış olmasına rağmen böylesine bir düşüş elde edildi.

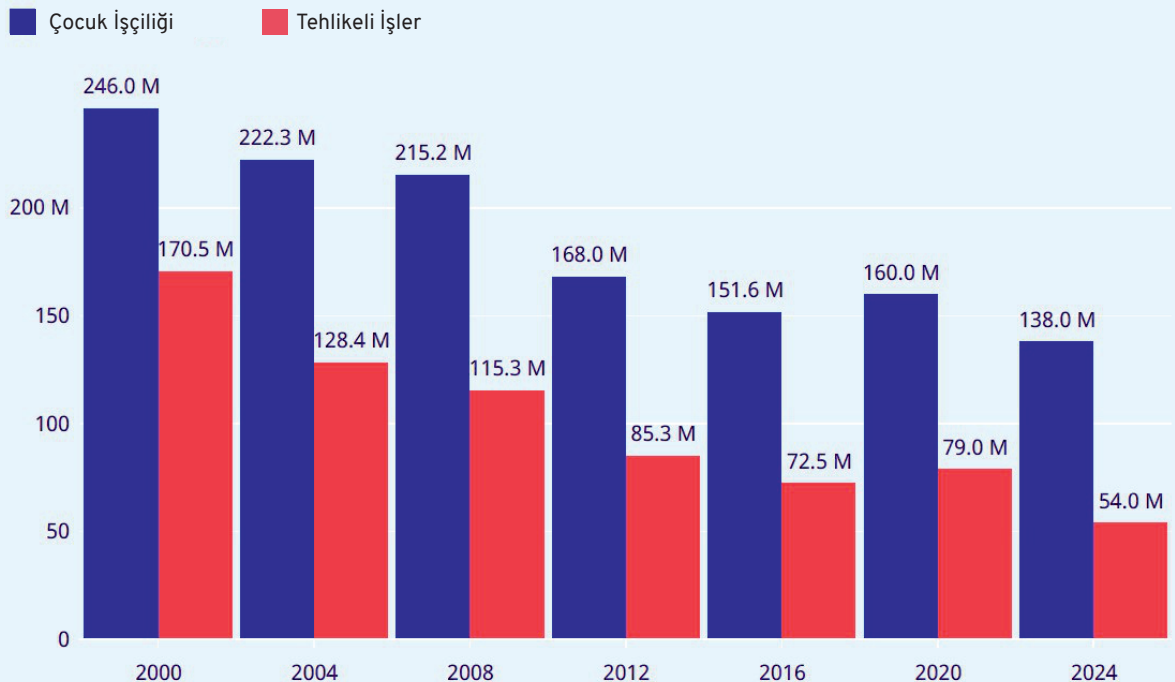
Ancak mevcut verilere dayalı uzun vadeli eğilimler, kaygı verici noktaları da beraberinde getiriyor. Özellikle tehlikeli işlerde çalışan çocukların oranı, yasal çalışma yaşının altındaki gruplarda dahi, çocuk işçiliğinin büyük bir bölümünü oluşturmaya devam ediyor. Bu durum, özellikle küçük yaşta çocukların riskli işlerde çalıştırılmasının hâlâ ciddi bir sorun olduğunu ortaya koyuyor.

Bölgesel açıdan bakıldığında, Asya ve Pasifik bölgesinde çalışan çocuk sayısı 2020'de yaklaşık 48,7 milyonken 2024'te 27,7 milyona düşerek küresel olarak en keskin düşüşü kaydetti. Latin Amerika ve Karayipler'de çocuk işçiliğinde bulunan çocuk sayısı 2020'deki 8,2 milyon rakamından 2024'te 7,3 milyona düştü. Buna karşılık, Sahra Altı Afrika'da çalışan çocuk sayısı neredeyse aynı kalarak 87 milyon ile başı çekti. Raporda, 2020'deki gerilemelerin ardından küresel ilerlemenin yeniden başarılmış olmasına dikkat çekilirken, bölgeler arasında azalmaların oldukça dengesiz olduğu; o nedenle çocukların en savunmasız durumda olduğu alanlarda, acil ve hızlandırılmış önlemlerin alınması gerektiği vurgulandı.

► Son dört yılda dünya, çocuk işçiliğine son verme yolunda ilerleme sağladı

5-17 yaş aralığındaki çocuk işçiliği ve tehlikeli işlerde çalışan çocuk sayısı (milyon)

► MEDYA İZLENİMLERİ

<https://www.ilo.org/tr/resource/statement/ilo-türkiyeden-çocuk-işçiliğinin-sona-erdirilmesi-için-taahhütlerin>

<https://www.ilo.org/tr/resource/news/i%CC%87lerlemeye-rağmen-hala-138-milyon-çocuk-işçi-var>

<https://www.un.org/en/observances/world-day-against-child-labour>

<https://www.tercuman.com/analiz/dunyada-1376-milyon-cocuk-isci-var-898/>

<https://www.unicef.org/turkiye/bas%C4%B1n-b%C3%BCltenleri/i%CC%87lerlemeye-ra%C4%9Fmen-hala-138-milyon-%C3%A7ocuk-i%CC%87%C5%9F%C3%A7i-var>

<https://www.sakaryayenihaber.com/foto/25987364/mevsimlik-isci-cocuklarına-kocaalide-sicak-karsıla>

<https://www.birgun.net/makale/dort-bin-ogrenciden-olusan-cocuk-isci-kampi-645521>

<http://v.aa.com.tr/3659222>

<https://www.haberurfa63.com/sanliurfali-mevsimlik-tarim-iscisi-cocuklar-duzce-de-bahcede-degil-okulda-egitim-goruyor/18133/>

<https://www.giresunileri.com/mudur-bulut-mevsimlik-findik-tariminda-cocuk-isciligini-onleme-projesi-kapsaminda-ogrencilerle-bulustu/41797/>

<https://www.dha.com.tr/yerel-haberler/ordu/yedastan-mevsimlik-tarim-iscilerinin-cocuklari-2699023>

<https://www.takagazete.com.tr/bu-kez-onlar-guldu-mevsimlik-iscilerin-cocuklari-icin-anlamli-etkinlik>

<https://www.samsunsonhaber.com/amp/5566137/metip-alanindaki-cocuklar-icin-ozel-etkinlik>

https://ankahaber.net/haber/detay/yedastan_cocuklari_gulumseten_etkinlik_255746

<https://www.yesilgiresun.com.tr/haber/25888913/mevsimlik-findik-iscilerinin-cocuklari-okulda-egitim-goruyor>

<https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/cem-kilic/cocuk-isciligi-ile-mucadele-7401316>

https://x.com/duzce_valiligi/status/1940088680955179147

<https://www.duzcegazeteefsane.com/%3Cduzce-valiligi-guncel-duzce-merkez-haberleri/9368-ilo-heyetinden-vali-selcuk-aslan%E2%80%99a-ziyaret--cocuk-isciligiyle-mucadelede-is-birligi-mesaji>

<https://www.ztso.org.tr/ilo-turkiye-ofisi-direktoru-hassan-ve-heyeti-zonguldak-tso-baskani-metin-demiri-ziyaret-etti>

<https://www.imzagazetesi.com/bm-ilo-heyeti-zonguldakta-vali-hacibektasoglunu-ziyaret-etti>

<https://www.halkinsesi.com.tr/calisma-orgutu-valilikte>

https://www.pikolo.org/raporlar/#flipbook-df_1773/1/

<https://www.haberler.com/yerel/almanya-ve-ilo-heyetinden-samsun-da-tarim-isciligi-gorusmesi-19010021-haberi/>

<https://www.gazetearena.com/samsun-haberleri/samsunda-cocuk-isciligine-karsi-ortak-adim/162327>

**T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Emek Mahallesi Naci Ayvalıoğlu Caddesi No:13 06520
Çankaya Ankara Türkiye
T: +90 312 296 60 00 (pbx)

<https://www.csgb.gov.tr/>

**Uluslararası
Çalışma
Örgütü**

ILO Türkiye Ofisi
Ferit Recai Ertuğrul Caddesi No: 4 Oran
Çankaya Ankara Türkiye
T: +90 312 491 98 90
E: ankara@ilo.org

<https://www.ilo.org/ankara>

Chocolate, Biscuits and Confectionery of Europe

**Association of Chocolate, Biscuit and Confectionary
Industries of Europe (CAOBISCO)**

Avrupa Çikolata Bisküvi ve Şekerleme Sanayi Kuruluşu
Avenue des Nerviens 9-31, 1040 Brussels, Belgique
T: +32 2 508 10 21

<https://caobisco.eu/>